

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

Megjelenik naponként egy — országgyűlés alatt több — nagy regál iven. Előfizetési díj a folyó év hátra levő 6, havara helyben 7, vidéken 8 forint ezüst pénzben. — Előfizetési Bodan, a' kiadó-hatalban (vár, Fortuna-utca, Jalic-ház 132 sz. a' m. k. egyetem nyomdája mellett), Pesten Emich Gusztav könyvkereskedésében és az ország minden kir. postahivatalainál. A' szabó díj hivatalos virdelemények és csatolmányok után a' szokott beigtatási és felvetteli díjak fizetnek. A' meg nem szabott díjak hasábsoráért 5 p. kr. vétetik. Mellyekért eddig díj nem fizetett, ezután is díjmentesek maradnak. — Magánhirdetések nem vétetnek fel.

I.

Hrabovszky János kir. biztos, és altábornagynak június 13-áról a' ministeriumhoz sürgöny útján érkezett tudósításából következők felől értesülünk: Miután a' folyó eszt. május hónapban Karloviczon alakult középponti szerb bizottmány egy idő óta a' kir. biztos és altábornagy irányában nem csak ellenséges állást vőn fel, hanem segítségére mind a' határvidékieket, mind pedig az összes, tartományi lakosságot az alvidékeken állítólag megtörtént katonai segéderő szaporítás miatt fegyverbe hívta, a' több ezerre menő néptömeg pedig mindig veszélyesebbé válni látszott, ez okból folyó hó 11-kén öket megtámadta.

A' csata, melly miután az előcsapat mindjárt megjelenése alkalmával golyó záporral fogadtatott, 6 órakor reggel vevé kezdetét, késő estig tartott, s minthogy a' sereget a' házköböl feléje intézett lövöldözés miatt Karloviczon keresztül vezetni nem lehetett, a' város egy részét gránát golyókkal felgyújtotta, és szabadban harcolt a' mintegy 6000 ellen, kiknek nagyobb része fegyverrel el volt látva.

Az insurgensek, kiknek legnagyobb része a' katonai határvidéki és tartományi népségből állott, fanaticus dühvel harcoltak, és harc közben minden oldalról segítő erő nyertek, minthogy a' körültekintő helységekből a' harangozók félre verettek.

A' sereg kíséretében volt lovasságnak a' vidéknek dombos volta miatt sikeres hasznát venni nem lehetett.

Újvidék előtt az úgy nevezett római sánczban leginkább a' határvidék, a' csakjás zászlóalj, és Bánát lakosából alakult mintegy 5000 főnyi tábor a' kir. biztos és altábornagy Újvidék és Temerin felől, echeque'-ben tartotta, s az által megakadályoztatta, hogy czinkos társaiknak Karloviczra segítséget nem küldhettek.

Az insurgenseknek sok halottjuk, és sebesültek van, az utóbbiak közül öten a' katonai kórházba hozattak, s ugyan ott minden lehető gondnal ápolatnak.

A' kir. biztos serege részén egy holt közvitész, és hét sebesült számítottak, köztök a' jeles alhadnagy Weinhengst is.

Folyó hó 13-kán ta'án csak látszólagos nyugalom uralkodik, a' kir. biztos hiszki mindazonáltal, hogy a' tegnapi komoly fellépésnek jó következménye leend, egyébként ma egyedül Karloviczon, mint mondják, 15,000 embernek kell gyűlekeznie, mi igen valószínű, miután az egész határvidéki népesség, úgy a' közelfekvő helységek is teljes lázadásban vagnak, és a' fegyelem minden köteleke teljesen felbomlott, a' nép pedig erősen el van határozva magát a' magyarok, és a' magyar ministerium ellen utolsó csepp vért védeni. Szerbiából a' harcmezőn 50—60 dühösen harcoló egyént vettek észre.

Az insurgensek Titelből 8 három fontos ágyút, és három fél csakját erőszakosan elvittek, és a' csakjások zászlóaljának jelentéséhez képest Molinari kapitányt kötözve Karloviczra kísérték; mind a' csakjások zászlóaljának, mind pedig a' petervári ezrednek több tisztje voltaképen elűztek.

Nem kis feladatnak állítja annál fogva a' kir. biztos a' lázas állapotban levő népet fegyveres erő közbenjöttével észre téríteni.

Végre hírlik, hogy a' Karloviczon egybegyűlt szerb nemzeti bizottmány, mellynek elnöke Sztratimirovics György, elhatározta valamennyi határvidéki zászlóaljoknak Olaszországból visszahívását, s azokkal összeolvadván az összes védelmezést készíteni elő; azonban az altábornagy reményli, hogy ezen bizottmány a' tegnapi esemény folytán Karloviczból el fog távozni.

A' csata előestvéjén a' kir. biztoshoz érkezett levél tartalmából kitetszik: hogy az említett középponti bizottmány hangulata a' kir. biztos irányában felette rossz.

II.

A' karloviczi középponti választmányának Hrabovszky kir. biztoshoz intézett levele.

Kegyelmes ur! Arról, mit az egybegyűlt nemzet ő felségének legkegyelmesebb urunk királyunk Ferdinándnak a' legfelsőbb uralkodó császári királyi trónhoz a' fenálló magyar ministerium, és kegyelmességét irányában jelen helyzetetéséről futár által egyenesen feljelentett: a' felírás /- alatt ide rekesztett hű másolatából kegyesen értesülend.

Alúlirottak itt ő felsége áldásteljes zászlója alatt egybegyűlten a' legfelsőbb elhatározatot váró nemzet, a' legfelsőbb cs. kir. áldalom érdekében, mint ő felsége hű jobbágya kötelezettnek érzi magát annak ünnepélyes kijelentésére, hogy ő nem ő felsége ellen, hanem ő felsége Ferdinánd császár s király legmagasabb jóvoltának előmozdítása tekintetéből áll fegyverben; azért is kegyelmességét részéről minden megtámadása a' szerb nemzetnek, melly mindig a' leghívőbb jobbágya volt a' felségnek, nem ő felségétől, és a' cs. kir. statusoktól, hanem kegyelmességét, mint egyes személytől eredőnek fog tekintetni.

A' Karloviczon jun. 11-kén egybegyűlt szerb nemzet középponti választmányaitól az egész szerb nemzet nevében. — Sztratimirovics György, elnök, Wersár György, Kolarsky Arsen. Karamath, Kostich Dömötör, Wasilievich Basil, Maximov Arsen. — Glavass Athim, bizottmányi tagok. Szatkorics János, titoknok.

III.

Karloviczon, jun. 10-diké egybegyűlt szerb nemzetnek ő felségéhez intézett felírása.

Felsőleges s a' t. Mialatt cs. kir. apostoli felségednek mindig hű, azonban az ujonan rá erőszakolt magyar kormány alaptörvényében, nemzeti jogaiiban veszélyeztetett, s az által Ausztria általános chartájától elvont szerb nemzet sértve, de feljogosítva is érzi magát, miszerint folyó év május 11- és 13-kén Karloviczon tartott nemzeti gyűlésében b. e. 1-ső Lipót által kegyelmesen adott, s b. e. császári utóljai, római császárok, és magyar országgyűlési királyok készéről megerősített saját jogait gyakorolja, Rajacsich József érsekét, és metropolitáját patriarchának, és felséged ezredesét Supplikác Istvánt az ogulini ezred parancsnokát vajvodának válassza: részére a' törököktől elvett, az 1690: april 6-kai császári meghívó levélben a' szerb nemzetnek megígért, megadott, megengedett szabad tulajdoni jogot Szerémre, a' Bánatra, Bácskára és Baranya megyére, a' katonai végvidéket befoglaltan kiterjesztett határra nézve kiszemelje, ugyanazon elvett kizűtt három ország, Dalmát-, Horvát-, Tótországokhoz csatlakozását, Magyarország szent koronája, és cs. kir. felséged, és felséged törvényes utódjának, mint felek alatt kijelentse, s e' végre számos küldöttséget, melly patriarchának Rajacsich József vezérlete alatt ezen kerelmeket legalázatosabban felséged elébe terjessze, már útnak indítandó volt: — a' magyar ministerium ellen intézkedésre készül ezen a' karloviczi nemzeti gyűlésen ünnepelesen kijelentett szerb tény irányában nemcsak szóval, hanem tettel is. A' rendes nemzetörög alakítása, és érdekében szerteszét e' rendelt toborzás Magyarországon az említett karloviczi nemzeti gyűlés, és működéseinek második nemzeti congressusunk f. eszt. jun. us 15-ki Temesvárra egybehívása és áttétele által kintetett el nem ismerése, s ezek e' részül Bánátban és Bácskában elrendelt és alkalmazott: sőt a' csakjások zászlóaljára, és Szerémre is kiterjesztett s nyilván kihirdetett rögtön-tőlő bróság, s általa az ártatlan egész nemzetre alkalmazott terrorizmus mind olly okok, mellyek miatt az egész s e' nemzet egy férfi gyanánt felkel, és a' magyar ministerium, és mind inkább szigorubbá változó intézkedései ellenében védelmi rendszabályaira nézve felséged legmagasabb trónja, legfelsőbb oltalma, és nemzetiségük biztos tása iránt, mint mindig, úgy most is leghívőbb alattvalói hangulatban kész vagyónat, véret feláldozni.

Ezek valóban azon nyilatkozatok, mellyeket egyháziakból, határvidéki, főtisztai kari egyének, és főtisztek, tisztviselők, polgárok, és felséged hű határvédeleiből a' szerb nemzet által kinevezett, és felhatalmazott középponti szerb nemzeti bizottmány által összehalított számos küldöttség felséged parancsnokoskodó altábornagya b. Hrabovszkyknak mai napon Péterváradon öszintén kifejtett, azonban ugyanazén b. Hrabovszky felséged titkos tanácsosa szájából legünnepélyesebb hiteles hangon mondott olly meglepő váratlan végválaszt hallani kényszerült, miszerint szerb nemzet Ausztria térképén nem létezik, ő a' szerb nemzetet nem ismeri, szerb nemzetiségét Ausztriában el nem ismer.

Illy ünnepélyes megvétel, meggyaláztatása egy olly nemzetnek, melly egy évszázadnál tovább a' törökök, Olasz, Francia-, Német-, Oroszország elleni harcokban küzdött, mellynek szerb testvérei, és fia 50,000-nél többen jelenleg is Olaszországban véreket ontják, más 50,000-en felséged áldalmának ellenséges behohanások elleni védfalát képezik, és még más 50,000 szerb fegyverben a' szerb nemzeti középponti bizottmány befolyása alatt készen állnak felséged legfelsőbb trónjának Bécsben visszaállítására, s alatta nemzetiségük biztosítására, az általános felkelés néprohama is felséged leghívőbb szerb nemzete keresztes háborújának jeléül szolgált.

A' szerb nemzet nem hiszi ezen felséged parancsnokoskodó altábornagya b. Hrabovszky szájából számos szerb küldöttség előtt ünnepélyesen nyilvánítva hallott el nem ismerését nemzetiségének, nevének, lételének, mint felséged nevében, vagy megbízásából kimondottnak, melly a' szerbek és határvidékiek századon át tanusított hűségét illy nyilvános meggyaláztatással, és megvetéssel jutalmazná; onnan keletkezett az egész nemzetnek legnagyobb elkeseredése az említett tábornok ellen, ki határvidékieket nem ismer.

Miután a' szerb nemzet felségednek mindig teljes bizodalommal és öszintén szolgált, s most is felséged áldásteljes zászlója és fegyverei alatt szolgálni kész, ugyanazon a' létező magyar ministeriumot elismerni nem képes szerb nemzet, mint felséged

hű alattvalója, kötelesek érzi magát, miszerint az itt egybegyűlt nemzet által felségedet legalázatosabban arra kérje, hogy felséged tábornokát altábornagy b. Hrabovszkyt, miután szavai nem hordhaták bélyegét felséged elismerése és helyesléseinek, ki Ausztria minden népeinek és nemzeteknek nemzetiségüket biztosítani méltóztatott, minél előbb a' szerbek öröböl, e' távoztassa, s felséged és a' szerb nemzet közti tökéletes egyetemes esz-közléséül három közbenjárót Rajacsich József patriarchának, Jellacsich bánat, és vojvodának Supplikác ezredeset mi előbb lehetséges legkegyelmesebb felhatalmazni, és ide küldeni méltóztatásék, hogy vérontás, polgári láború, és e' öre nem látható következményei mellőztessenek. —

Kik mindnyájan felséged legm g sabb kegyébe és kegyelmébe valamennyi alattvalói kötelességünk legteljesebb elismerésével és teljesítésével magunkat ajánljuk, és valódi bizodalom s legmélyebb tisztelet nyilvánásával öröklünk.

Felsőgednek legkegyelmesebb cs. királyunknak.

Karloviczon egybegyűlt szerb nemzet. Az egész szerb nemzet nevében következnek az aláírások.

IV.

Hrabovszky kir. biztosnak Péterváradról f. hó 15-kén kelt levele szerint következőkről értesítettünk:

Miszerint, nem csak az egész ott ni határvidék, hanem alsó Szerémnek egész népessége teljes lázadásban van; — a' határvidékieknek gyűlése a' magyarok ellen napról napra növekszik, magyar törvény és magyar ministeriumról teljességgel mit sem akar tudni, a' tulósitásához mellet, s alantabó következő két renbeli horvátok és szlovákokhoz intézett proclamató, úgy azon felhívás, mellyet a' kir. biztos Horvátországból visszjötté után kiadott, az ott ni határvédeleken lábbal tapostott, s így azon kevés bizodalom is, mellyet a' határvidék iránta vett, elenyészett.

Egy 15—16 ezerből álló néptömeg két 6 fontos ágyúval, és a' Zimony mellett álló zászad a' cs. jászkák, kik a' zimonyi áldomást elhagyák, az összes felfegyverzett csakjásokkal együtt, kik magukat a' Karloviczon levő szerb nemzeti bizottmány rendelkezése alá vetették, jelenleg pedig Karloviczon már egybe s gyűtek, úgy a' csakjások zászlóalja határan az úgy nevezett római sánczokban Újvidék mellett 8 ágyúval 5000 felfegyverzett csoport áll, melly fegyverek a' csakjások zászlóalja kormányától vétettek el; a' Karlovicz mellett 2,000 főtöltött nagy erő, melly a' Bánátból naponta erősül, elegendes áást vett a' hadi kormány irányában is.

Végre jeenti, hogy az egész felfegyverzett nép ő felségéért életet és lelkét feláldozni késznek nyilatkozik, a' magyarok és a' magyar ministerium ellen azonban magát utolsó csepp vérg védeni fogja.

V.

Hrabovszky kir. biztos szózata a' horvátokhoz és tótországakhoz. Horvátok és tótországak! Ő cs. kir. apostoli felsége a' alúlirott folyó 1848-dik év május 6-ról kelt legfelsőbb kézírata által ő felségé István főherceg nádor és magyarországi helytartója által Horvát és Tótországokban az ott mutatkozó szabadsági mozgalmak megzátása vegett teljeshatalmú királyi bizottnok kinevezni méltóztatott.

Ő felségének változhatatlan legfelsőbb ohajtása, hogy a' nevezett országok, és Magyarország között létező törvényes kapcsolat a' korona és kormányzati egység, valamint ezen magyar korona alá tartozó részek nyelve és nemzetisége biztosítsassék.

Ő kegyelmessége buz. n. báró Jellacsich József, Horvát, Dalmát és Tótországok bánja, ő cs. kir. apostoli felségétől egy folyó év május 7-dikéről kelt legfelsőbb kézíratot vett; — mellynek erejével neki megparancsoltatott, hogy nem csak ő felségének István főherceg nádornak és királyi helytartónak, hanem az 1848. III. t. cz. értelmében a' felelős magyar ministeriumnak is feltétlenül engedelmessédjék.

Tótok és horvátok! Legszentebb érdekeitek, nyelv, nemzetiség és vallás" részletekre biztosítva van, a' király által szentesített törvény biztosítja azokat.

A' törvények megtartása, a' rend és béke, úgy a' tántoritlan hűség és szeretet a' felséghez legjobb támaszai az alkotmányos szabadságnak, a' személy és vagyonbátorságnak, és az egyedüli út a' közjólét kifejlődésére.

Hazafiatok részére Magyarországon is minden hivatalok és előnyök a' benszü öttekhez hasonlólag nyitva, és szabadon állanak; a' ministeriumban egy külön osztály állítottatott fel, többen csupán a' ti ügyetekkel foglalkozók ugyanott már ki is nevezettek.

Az alkotmányos jogokban és szabadságokban az egész határvidék fog a' többi országokhoz képest részesített. Már fel vagyok jogosítva engedményeket adni, úgy a' határvidék

minden osztályból egy biztortmányt összeállítani, melynek feladata lesz, — tekintve a jogviszonyokat és igazgatási módot, — a katonai rendszer érdemében javító és könnyítő javaslatokat a jövő törvényhozó testület elébe terjesztendőket kidolgozni

Horvátok és tótok! Megkoronázott fejedelmünk, szeretett császáruk és királyunk nevében, kinek minden népe boldogsága egyiránt fekszik szívében, felhívjuk titeket, seregüljétek össze a törvényes rend paizsa alá, teljesítsétek ő felségének legfelsőbb akaratát, kerüljétek a szakadasi irányzatokat, fogadjátok a törvényt, és boldogok lesztek. — Jólétötök felvirágoztok, s a gondviselés titeket s maradékaitokat meg fogja áldani.

Éljen a király, törvény, s alkotmány.

Báró Hrabovszky, s. k.

VI.

Hrabovszky kir. biztosnak, a határvidékiek, csajások és katonákhoz intézett felhívása.

Határvidékiek, csajások, katonák!

Rövid távollétem alatt az itteni katonai kormány a csajások, zászlóaljához egy felhívást intézett, és a határvidékieket azon szerencsétlenségre figyelmeztette, mely őket és családjaikat érhetné, ha azon lázító irány mellett maradnának, melyhez csábítottak.

Határvidékiek! katonák!

En azon felhívást egész értelemben az összes itteni határvidéki katonasághoz ismételtem; emlékeztetek esküötökre, — ő felségének tartozó s általatok soha meg nem szegett hívségtökre, és vonalomra, legkegyesebb császárukra és urunkra, ki legszentebb érdekeiteket, nevezetesen nemzetiségötöket és választokat törvény által szentesítette.

A törvényes rend és békének fentartása, és a legjobb fejedelmünk iránt soha nem táguló hívség legjobb biztosítékai, a személy és vagyonbátorságnak, és az egyedüli út a közjóknak kifejlesztésére.

Ti a többi ország lakosaival hasonlólag az alkotmányos jogok és szabadságokhoz részt fogtok venni; — már fel vagyok hatalmazva engedélyeket adni; — úgy a határvidék minden osztályából egy választmány összehívására, melynek összejövetelében az lesz feladata, hogy tekintőleg a jogokat és viszonyokat, a kezelés érdemében, és mennyire lehetséges a katonai rendszerben is javító és könnyítő javaslatokat készítsen.

Határvidékiek! katonák! — Megkoronázott fejedelmünk, szeretett császáruk és királyunk nevében, kinek minden népe boldogsága egyiránt fekszik szívében, felhívjuk benneteket gyűljétek össze a törvényes rend paizsa alá, teljesítsétek ő felségének legfelsőbb akaratát, fogadjátok a törvényt és boldogok lesztek. — A jólét felvirágozik, és a gondviselés titeket, és utódaitokat meg fog áldani. Éljen a császár és király. — Éljen a törvény és alkotmányos szabadság.

Báró Hrabovszky s. k.

VII.

Ő felsége azt, hogy báró Hrabovszky péterváradai főhadikormányzóknak Zágrába királyi biztosul küldetése ohajtott célt nem érhetett, annál sajnosabban tapasztalván, mert ő felsége azon körülmények kétes változatában, mely birodalmának többi részeiben is mutatkozik, a horvát-magyar ügynek mielőbbi kiegyenlítését, s magyar koronájának szilárdítását, az összes monarchia közjára nagy előlépésül tekinté.

Mintán báró Jellachich még az ő felsége azon világos utasításának sem engedelmességet, hogy a Zágrába az ő felsége megegyezése nélkül egybehívott tartománygyűlést eloszlassa.

Ő felsége a törvényes útton haladni, s a Magyar és Horvátország közti kapcsolatot a közelebbi országgyűlésen hozott törvények értelmében fentartani erősen elhatározva, — folyó hó 10-kén kelt legfelsőbb királyi kéziratával báró Hrabovszky főhadikormányzóknak utolag meghagyta, hogy május 29-kén kelt királyi parancsa jun. 3-dikán kiadott királyi leirata s a magyar minisztériumtól veendő további utasítások értelmében, mint királyi biztos járjon el, — ezen megbízatás sükeres teljesítése végett mind a tót és horvátországi lakossághoz, mind a határvidékiekhez is külön manifestumokat bocsátván ki, legfelsőbb aláírása alatt. *)

Az igazság- és pénzügyminiszterektől.

Addig is míg a bányatörvénysekek a törvényhozás által fognának rendeztetni, a pénz- és igazságügyi miniszterek egyetértőleg, e tárgyra nézve a következő rendeletet láták szükségesnek kibocsátani.

A bányatörvénysekek állását és szerkezetét fontolóra vévén, tapasztaltattok, hogy a bányatörvénysekek mindeddig nemcsak mint bíróságok a bányászati tárgyakból, és bányakezelésből folyó jogok, kötelek és viszonyok kérdéseiben bíráskodtak, hanem a bányászati személyek némely osztályaira nézve polgári hatóságok is gyakoroltak, sőt ezen bírói határkörük túl, mint az összes bányászati felügyelési és igazgatási organumai, a fenérintett köz polgári hatóság és egyéb a bányászati viszonyból folyó, és természetükhöz képest részint köztisztviselőségi, részint bányagazdasági hivatali hatáskörhöz tartozó közügyeket is kir. hivatalnokok minémiségében ellátják s intézik, azonkívül pedig némely helyeken a területi és uradalmi hatóságot is gyakorolják, és ezen több nemű, illetőleg a bírói állással össze nem férő, foglalkozásaik tekintetéből általában a kincstári kormánytestületeknek, és illetőleg főhivataloknak, vannak alávetve, különösen pedig a felső magyarországi, nagybányai és banáti kerületekben az igazság szolgáltatása ugyanazon személyek által gyakoroltatik, a kik egyszersmind a kincstár ügyeit és bányaműveit kezelik, az al-magyarországi Selmeczen külön fenálló kerületi bányatörvénysekek pedig az ottani főkamaragrófsági, és

általa a felsőbb kincstári, kormánytestületek felügyelésének alája van vetve, mi a bírói önállóság, függetlenség és részrehajlatlanság eszméjével annál nyilvánosabb ellentétben áll, mi-hajlatlanság eszméjével pedig elmozdíthatlanok, mint bányászati tisztviselők pedig elmozdíthatók levén, egy személyben kék ellenkező minémiséget egyesítenek, miért is rendellenes állásuk számos panaszokra s országgyűlési sérelmekre okot szolgáltatott.

Noha ezen hiányos rendszer gyökeres orvoslása azt tenné szükségessé, hogy a bányatörvénysekek hatásköre a bírói szűkítésre, a többi általok kezelt köztisztviselőségi és illetőleg gazdasági tárgyalások pedig más hivatalok kezelésére biztassanak, ezen elküürités azonban a fenforgó akadályok miatt törvényhozás útján kívül nem eszközölhetetvén, az ebbeli panaszok és sérelmek lényegesebb részeinek megszüntetése végett addig is, míg eziránt a törvényhozás bővebben intézkednek, ideiglenesen rendeltetik.

1) A bányatörvénysekek ezentúl önállóság a kir. kerületi főbánya-igazgatóságoktól tökéletes függetlenségben fognak bíráskodni; azért is:

2) Az almagyarországi kerületben Selmeczbányán létező, és tovább is ott maradó ker. bányatörvénysekek a főkamaragrófi hivataloktól minden függéstől feloldatik.

3) A felsőmagyarországi, nagybányai, és banáti kerületekben pedig a főbányahivatalok által eddig gyakorolt bíráskodás jövőre megszüntetvén, ezentúl külön kerületi bányatörvénysekek, és pedig felső magyarországi kerület részére Igión.

Nagybányai kerület részére Nagybányán. Banáti kerületre nézve pedig Oravicán állítatnak fel oly hozzáadással, hogy Középszolnok vármegye és Kóvárvidéke a nagybányai, Zaránd és Kraszna vármegyék pedig a banáti kerülethez tartozandanak.

A bányatörvényseki helyettesítések leendenek: Al-magyarországi kerületben: Körmezőn, Beszterczen, Maluzsinán, Újbányán, Bazinban és Radobojban Horvátország részére.

Felsőmagyarországi kerületben: Szomolnokon, Göllniten és Rosnyón.

Nagybányai kerületben: Kapnikon és Borsabányán. Banáti kerületben: Dognacsán, Szászán, Moldován, Rézbányán, Ruszkahelyen, Boksánban, Resiczán és Kőrösba-uyán fenmaradnak és illetőleg felállítatnak.

4) Ezen kerületi bányatörvénysekek mindegyike állandó elnökből, három ülnökből, kik közül az egyik bányamérnöki képzettséggel bírand, és szinte szavazattal bíró jegyzőből, a szükséges segédzeméllyel együtt. A bányatörvényseki helyettesítések pedig állandóan, egy helyettes bányabíróból, egy tollnokból, és a szükséges segédzeméllyel.

5) A bányász személyek ellen, vagy bányász személyek között fenforgó, de nem bányászati viszonyokra vonatkozó, személyes és értéki keresetek és ügyekről, az 1848. 23. t. cz. értelmében ezentúl a polgári hatóságok ítélenek s intézkednek, a bányavám kezelése s attól mentesítésre vonatkozó tárgyalások a kincstári főbánya-hivatalok köréhez tartozandak; a többire nézve a bányatörvénysekek eddigi hatáskörükben ideiglenesen meghagyatnak, és 8, 9, és 10. pontokban érintett módosításokkal az igazságügyi minisztérium felügyelése alá rendeltetnek.

6) E bányakerületi törvénysekektől a főbányától a királyi s innen a hétszemélyes táblára, úgy mint eddig intézendő; a felebb vitt bányapereknek a k. curiánál eddig egy k. kincstári tanácsnok általi szokásos előadása ezennel megszüntetvén, annak helyébe e fő törvénysekekhez két két bányai tárgyakban jártas és bányatörvénytudó tagok fognak az igazságügyi miniszter által kinevezetni.

7) A selmeczi kerületben az 1828. évi 23. t. cz. végrehajtása iránt támadt, és a minisztériumoknak bejelentett kérdések kiegyenlítésére egy biztortmány rendeltetik, és a mennyiben az idézett törvényseki életbe léptetése a banáti kerületben azon bányatelepekben, melyekben az ottani bányatörvénysekek polgári és territorialis hatóságot gyakorolnak, többféle rendezési előmunkálatok szükségesek miatt rögtön nem eszközölhető, oda szinte az 1848. 24. t. cz. értelmében az illető hatóságok befolyásával javaslatot teendő biztortmány fog kiküldetni, addig pedig a mostani gyakorlat maga épségében maradand.

8) A bányabíróságok az adományzási jog gyakorlatában akként járandak el, hogy a benyújtott felkérések folytában ezentúl is a törvény szerint működendvén, midőn az adományzásnak mi sem áll ellenében, vagy a hol gátló akadályok előfordulnak, azoknak a törvény értelmében történt teljes elhárítása után, az adomány kiadása végett a pénzügyi minisztériumhoz tegyenek felterjesztést.

9) Míg a fentartott erdők kezelése iránti bonyodalmak bírói ítélet vagy egyezkedés útján kiegyenlítettnek, az eddigi gyakorlat további folytatásával a bányafelügyelőség megbízatnak, a bányatörvénysekek azonban egy uttal az illető minisztérium által ezen gyakorlat szoros fentartására azon okból utasítatnak és illetőleg felhatalmaztatnak, nehogy ezen rendelet félremagyarázásából az illető felek valamelyike erdőhasználati jogaiiban a bányamivelés fenakadásával megsérthetessék.

10) A törvénysekek ebbeli eljárásából netalán eredő kérdéseknek eldöntése a pénzügyi minisztériumnak fentartatik. Az erdélyi bányatörvénysekek, a magyar s erdélyországi utóból folyó érintkezéseknek az erdélyországi választmányal egyetértőleg eszközözendő eligazítása után, szinte ezen elvek szerint fognak elrendezetni.

Kelt Budapesten jun. 17-kén 1848.

igazságügyiminiszter

Deák Ferencz.

pénzügyiminiszter

Kossuth Lajos.

A pénzügyminiszter, a debreczeni só-hivatalnál megürült ellenőri állomásra Krácz János eddigi szatmári mázsamestert, — halmágyi ellenőrökődő sómázsamesterré Kvaltin Mihályt, — eszék mázsamesterré pedig Wachtel Ferencz eddigi újvidéki mázsálót nevezte ki.

Vallás- s közoktatási ministertől.

A tanodai ösztöndíjakban részesítettni kívánt ifjak mellett magánfolyamodványokat illetőleg jövőre nézve szabályt tüzetett ki, miszerint az illy folyamodványok kellő bizonyítványokkal ellátva, ezentúl a tan év befejezésétől számítandó egy hónap alatt mulhatlanul beküldessenek.

Budapesten, 1848-dik évi június hó 18-kán.

Belföld.

Pest, június 19-én.

A pestvárosi tisztújítás tegnapi napon folytatván, a 12 tanácsnokságra következők választattak meg:

Kacsovics Lajos 1903 szavazattal,

Koller Ferencz 1887

Madedl János 1850

Feszl Ágoston 1476

Terczy Szilárd 1363

Aigner Miklós 1238

Kanicsér János 1225

Schiefner Gyula 1221

Lombay Imre 1202

Kasselik János 1035

Thaisz Elek 878

Polgár Károly 877

Mármaros-Sziget, június 8-án, 1848. A sikamlós bár, de szép szerencse engem talált meg: Mármaros megye közönsége végzése — s közvéleményének viszhangja lehetni a „Közöny” hátsábján. Kötelességemnek megfelelőleg a czél, melyet emagamnak kitűztem: hű, minden mellék érdekek nélküli szabad közlése a történeteknek, mondottaknak; hivatásom e köret átlépni soha sem fogom, ha e kör széleit netalán el sem értem volna, nem hibám! Ennyi előlegesen. Ma végződték közgyűléseink, vulgo biztortmányi ülés. Mert a kettő legalább nálunk ugyan azon egy, csak a név változott. Alig van a 31. törvényseki között a 16-dikhoz hasonló az eredménytelenségben; célját e törvénynek csak akkor tudhatjuk meg, ha az országgyűlés végeseményeit ismerjük, különben soha sem találtuk volna ki. Három százon felüli képviselő tagja e biztortmánynak, s mégis tanácskozási teremünk üresebb mint valaha. A rendes megyei tisztviselők, egynehány városi polgár, egykét kincstári hivatalnok, teszik a tanácskozási biztortmányt. Minden, ugymint a boldog emlékü közgyűlésekben, kivéve a tekintetes statusok és rendek megszólítást. Megrettentünk, hogy e törvény megyei municipiumnak izent hadat, s a következő országgyűlés, már annak romjaira teszi fel a gyászos diadaloszort, azonban hála a nyilatkozat közvéleménynek, miként inkább még minden maradék kiváltságainkat lángba dobjuk, mintsem e municipiumtól megválni készek legyünk!

Két kedvencz tárgyak van jelenleg, melyek ellipsisben politikai planetáink forognak: az önkintes őrsereg, s az ennek tartására szükséges költségek fedezése végett tett, és teendő adakozások. Kölcsoni. Vlád László szolgabíró egy szegény népi kerületből, melyben néhány földesurat kivéve, orosz jobbágyok lakik, 2 ezer frton felüli összeget gyűjtött be. Mindenütt aláírási ívek, új meg új tervezetek bolyongnak a pénzügyi módjait fűrkézők! A belügyminiszter ez iránti rendelete, szintugy a hat miniszter által aláírt felszólítás mezték hatásukat.

Alig ment el a körülbelül 100-at tevő önkintes nemzetőrség Nagyárolyba, (ohajtanánk, hogy a szigeti hadfogadókormány is megbízás-e az önkintesek felavatásával. Így nagyobb lenne a változások száma) s köztök jeles szolgabíróink, ügyvédek, írnokok midőn a megye helységenknti újabb toborzást rendelt tisztviselőink felügyelése, s a szigeti méltányolva kiemelt nemzetőrök és csendbiztosok vezérlete alatt; az aláírás útján begyűjtendő összegből minden ujoncz egy tallért kap addig is, míg rendeltetése helyére érkeze napdíjjal ellátathatnak. Nem szabad mellőzöm egy esetet. Visk városából 40 önkintes érkezett egész ünnepellyel Tecsőre, honnan, mint gyűlpontból az egész csapat tovább indulandó volt. s ime egyszerre csak a 40 önkintes csúfosan visszavonul, s okúl azt adják hogy nekik szemőkre vetették: miként csak kapakerülsből lettek volna katonákká. — A dolog szigorú vizsgálat alá került, annyival inkább, mert épen a járásbeli szolgabíró Tomka Pál volt a szemrehányástéttel gyanúsítva, az ügy még nincs befejezve; mi reméljük, hogy szolgabíránkra ezen nehéz vád nem vetend árnyfoltot.

A törvényeszerinti nemzeti őrsereg az oroszoknál sehol sem talált kellő sympathiára, s egykét helységet kivéve, az oláhoknál mindenütt! miért? kimondom a közvéleményt! itt a tisztviselők a lelkészekkel karöltve erőlesen kapacitálják az irántuk különben is sympathiát érző népet, míg amott a nagy részint jobbágyokból álló orosz nép, a servilismus fötulajdona az urak iránti bizalmatlanságtól áthatva, eszser inkább tár keblét egy muszka érdekében működő lengyelországi zsidóknak, mint bármely volt földesurának. Egyébiránt a mi nemzeti őrseregünknek nincs is addig jövője, míg a következő törvényhozás fegyelmi tekintetben részletesebb törvényeket nem készítend.

Sugatagyon egy kis demonstratio volt a sóvágók részéről a törvényeket hirdető egyik főbírák ellenében annyira, hogy tetlegeségekre is került a dolog. Bármely más időben is, az egész tény kevés figyelmet érdemelt volna, hanem jelenleg nem vala lázításnál egyénekné tekinthető, s ennek következtében felsőbb jóváhagyás reménye alatt azonnal rögtönítelő bíróságot is hirdettünk ki az egész megyében. — Az ott működött törvényseki ritka erélyességgel igyekezett az ügyet napfényre deríteni; 11 rab hozatott be a vizsgálatok következtében a megye börtönébe. Mind e mellett megékly csendes! itt nyugtalanság jelei mutatkoztak, ott egy pár havast foglaltak el, de mint midőn olykor sebes szél csap végig a hullámokon, s azokat egy percze megingatván, a víz tükre ujra elsimul, úgy nálunk is minden a legszebb béke jeleit viseli jelenleg.

E hon átalakulási korszakában a tagadhatlanul legszebb esemény megénknek jutott szerencsés osztályrészt. — A „würtembergi király” nevével viselő 6-dik számú huszárezred egyik százada megtudva Galicziában, hogy a haza veszélyben van, összehűdött, s két tisztjét a velőkjövetelre kényszerítve e megyébe érkezett a legszébb hadi rendben, s becsületen magyar, nyit arcokkal mult hó 31-én zászlókat, kendőket lobogtatának eljétek, s az egész század legénységét szabad ég alatt fáklafénynél megvendégeltük; legszébb pillanata vala ez életünknek, minden huszár összecsoportunk volna csak azért, hogy gondolatunk legitímus részecskéi is mágnesi varázs által találkoztak. Mi e századot, míg nádor ő fenségétől sürgöny útján tett felirásunkra rindelet érkeznek, oltalmunk alá vettük, s az itteni zászlóalj parancsnoksággal ez akaratunkat tudattuk. Jelenleg egy a fő-mint alúzték és legénység nagy része előkelő helyeken vannak beszállásolva, több urak asztalaiknál adnak he-

*) Ezen manifestumok e lapok 10-dik számában már közöllettek.

lyet a hozzájuk szállásolt köztisztviselőknek. Száz ezer oly hóst a hazának, mint Lenkey kapitány és huszárai!

Az összes ministerium iránt már alakulásakor teljes bizalmunkat nyilváníttuk, s most kivált midőn már megsokallottuk a rossz szándokú károgozókat ismétlőleg felitartuk a ministeriumnak, mely iránt szikrázóan rendíthetetlen bizalmunkat kijelentettük. Mészáros Lázár hadügyminister első levelét véve, hozzá hasonlóan bizalomnyilvánító sorokat küldünk, örvendő, régen várt megérkezten.

A választók összeírása sebesen halad, s folyó hó 12-én lesz bevégezve, közzétevényünknek még eddigi tiszta nyilvánulásából azt vehetjük ki: hogy Mihály Gábor, Szaplonczay József, Mann József, Asztalos Pál, Möriz Antal és Selevér Elek leendnek az országgyűlésen képviselőink, ha így marad, velök ternőt csinált a törvényhozó test.

A zsidók összeírását elrendelő ministeri rendelet nagy vizhangra talált; miért? mert reményünk van, hogy a galiczi zsidóktól, kik egész megnékelni előzőlötték, megisztultnak községeknek, s megszabadulnak tönkre juttató gazdáink, mesterembereink. Pártoljuk s pártoljuk a legnagyobb lelkesedéssel, s meggyőződésből a zsidók polgárosítását, de ezen külön sectát alakító babonás, és az állandalomra nézve veszélyes tanokat terjesztő, és sem öltözékben, sem más küljelekben a magyar polgárhoz hasonlítani nem akaró Chasidim nevű töredékét a zsidóságnak, mellynek Jore Dea és Chosen Mispát nevű könyveikben a status rendjével homlokegyenest ellenkező dogmák foglaltatnak semmikép sem lehetend illy helyzetökben a polgárok sorába bevenni.

Sokat kelle ez uttal inrom, mert sok gyűlt meg egyszerűen; némelly tárgyak még így is elmaradtak.

Borsod. Miskolcz, jun. 16-án 1848. Miként állunk rend tekintetében? még mindig ez a fő kérdés egymáshoz a megyékben, melyre Borsodból csak megnyugtatólag felelhetünk, mindinkább enyészni látván a kedélyekre nehezült aggodalmakat, mellyek nemességünk nagy száma miatt, egy némellyek képeleiben vendéi vész jeleneteket idéznek föl. A rend érdekében intézkedéseket azonban ezen túlra sem tartjuk fölöslegeseknek, sőt a zavarok eddigi elhárulása is azok czélos voltát igazolja. Az események rohamá megegyei életünkre folytonos, de békés változottsággal hat. Csak kevés hónapokra visszatekintve, milly különbséget találunk tanácskozásainkban, azok alakját, tárgyait s személyzetét tekintve. Borsod tisztikarának magát a dolgok új fordulathoz idomítani nem kellett, mert abba a nélkül is beillett, a körülmények azonban nevezetes változásokat idéztek elő, mint ez közlébbi bizottmányainkban tapasztalók. A máj. 25-én tartottban vett bűszöbölünk Rác János főjegyzőnk, ministeri tanácsnökká nevezetvén ki. Ez előléptetésből azon örvendetes tanulságot merítők, hogy közel az idő, mellyben a kötelesség érzettől áthatott, szilárd és szerény jellem jogaira számot tarthat. Főjegyzőségre Okolicsány Manó léptettetett elő, első aljegyzővé pedig Apostol József választatott el. E sürgetős tárgyalás kezdetét meg az ülés, mellyet, több ministeri rendeletek felolvasása követelt, s azok az illetőknek teljesítés végett kiadatni rendeltettek, mellyek folytán a nemzetéri, esküdtzék, választói összeírások megtörténtek, csupán az utóbbinál fejlett ki némi sürdés, ez sem a nép közi; az eset még constarozva nincs, de úgy látszik, nem érdemel oly nagy lármát, mint eleinte okozott. Hevesnek, a ministerium iránti bizalom nyilvánítására felhívó levele hason értelmű határozatunkra nem okul csak alkalmul szolgált, méltányoltott a ministerium azon férfissága, hogy holmi időtlen zajgások által, magát zavarba hozni nem engedti. Új törvényünk nyomán megállapodunk aziránt, hogy minden hó első hetjéig bizottmányi ülés tartassék, minden előleges kihirdetés nélkül, rendkívüli esetekben pedig mindannyiszor hányzor kívántatik, körözöttetés utján közzé tetteve, sőt a nélkül is a sürgetős tárgyak iránt. Beadott azon szakértők munkálata, kik az 1848. IX. X. és XI. t. cz. elvei nyomán fenforgó nehézségek összevgyűjtése, s ezekről véleményök nyilvánítása végett voltak kiküldve, a nép érdeke a megszüntetett ügyviszonyok szempontjából forogván kérdésben, gondolom nem lesz fölösleges a jelentést vázlatban közölnem, illyeseknek a törvényhozás is hasznát veheti. Pontonkint menve 1-ór a jobbágy költözése esetében kívántatott elbocsátó levelet a választmány ezentúl szükség-telennek tartja, valamint a magány adósság és adósséves tárgyában fenállott gyakorlatot is megszünteték véli. 2) Szinte a H. R. T. I. 40. czime azon rendelete, hogy a telket, a helységbeli közbirtokos meg ne vehető. 3) A telkek 1/2 részén ahi eldarabolását, rendkívüli eseteket és osztályt kivéve akadályozni, továbbra is üdvös lenne. 4) Fentarthatónak vélik, a telek vásárlását korlátozó szakaszt is, állván ez a intézkedés okszere. 5) Azon rendelet, melly a földesurak a zálogosítások és cserék visszaváltására szorítá, ezután a törvényekre lesz alkalmazandó. 6) Az irtásokra a törvény rendelete tovább is állván, ezek esetei az újabb törvény nyomán itendők el. 7) A boltok és pálinka káznányoktól díj, mint nem urbéri viszonyból eredő, fenmarad továbbra is. 8) Szinte az ölla, és nádavágás s behordás. 9) A községek bírái a szolgabírák által jelelendők ki. Tehát Miskolcz városá is, melly tanácsnokainak 24 p. frtot fizet, és az országgyűlésre két követet küld, e város már folyamodott a ministeriumhoz, e contrastok kiegyenlítéséért. A jegyzőfogadás, s a községi jövedelmek hasznos-bérbe adására gyakorlott földesuri befolyás, a főszolgabíróra ruházandó. 10) A volt jobbágyok, az ősi ingó és ingatlanról is rendelkezhesenek, s utának a közállomány örökösödjék. 11) A rendbesszedési és elkülönzési perekbe a megyei tisztí ügyész, ezután annyiban folyon be, mennyiben, a volt jobbágyi birtok mennyiségének tisztázása tartása, több politiai tekinteteket fogva, az államnak ezután is érdekében leend. Az előkészületeket tehát továbbá is a tisztí ügyész, szolgabíró és esküdt vigyék véghez, a megyei küldöttség kötelessége és egyeztetését az 1846. X. t. cz. értelmében az alispán. E t. cz. 2. szakaszából úgy látszik, mintha a már csak végrehajtástól függő öszvesítési perek is, a királyi tábla újabb vizsgálata alá volnának terjesztendők. E kérdésben a ministeriumhoz felvilágosításért járunk. A végrehajtani megkezdett, de be nem fejezett illy nemű iteletek az alispán végezze. Az öszvesítés és elkülönzés költségei, az új törvény kihirdetéséig, a földesurat illetik, azontúl, minden birtokost, a hol a jobbágyosság indítá is meg a pórt. A maradványokból új telkek alakításának-e? ennek oka megszünt, a földesur tehát a tőlök járó teher mellett talán megtarthatná? — E nézeteket a bizottmány változtatás nélkül elfogadá. — Egy főszámvevői, számvévszéki jegyzői és ügyészi állományok rendszeresítését kérjük, s a számvévszéki tagok díjazását méltányosnak találjuk, betáblázások a hó első hetjéig történetnek, törvényszéki tanácsaink számát egy 5-dikkel szaporítjuk. A jobbágyok közi osztály és szóbeli perek megyei úton tárgyalandók, szinte a mezei rendőrségi ügyek is. A 200 frtot nemhaladó szóbeli perekben az itéletet, maga az esküdt is végre hajthatja, 30 pfrtgit itélheti is. — Fölmerült a követviszahúzás eszméje is, de elmerült.

A május 30-ai bizottmányban szönyegre jött ministeri rendeletek némli észrevételekkel kísértettek, mellyek Palóczy Lászlóval eredtek, jelesül hogy jövöre az országgyűlés által jeleltessenek ki az esetek, mellyekben a pénzügyminister, az ország részére kölcsönt vehet fel, a másik észrevétel a közlönyt illeti, hogy t. i. az országgyűlés nem kényszeríthetethő naplóját e lapban bocsátani közre, reményünk hogy e fölött nem lesz nehéz a megegyezés. Helységeknek s hivatalaink számára 65. példányt rendeltetett meg, a széthordás díját, a megyei pénztár viseli.

Jun. 14-kei bizottmányunk is az érdekesebbek közé tartozik. Míg nem rég hangzóak el Szemere Bertalan másod alispánunk búcsú szavai, s me ki vele a hivatali t-rheiben osztozt. Sz. pesy László első alispánunk is váratlanul leválszött, siker nélkül maraszt a ferfiak által, kiktől öszinte szavakat szoktunk hallani. Bük Zsigmond a közérzelmét tolmácsolá mondván, hogy Szepesy Lászlónál becsületesebb ember, alispáni székünkben még nem ült, s ez kivált illy férfitol halva sokat jelent, mindezenre ez lesz a legszebb sugár, melly a családi körbe visszavonuló tisztviselő emléket körtöndi. — Ugyanekkor adá be lemondását Fodor Ferencz al-szolgabíró. Mindket hely betöltésére f. h. 21 ke tüze ett ki határon-pul, az illető jársból nagy számmal beérkeztek ellenében alig lehet kivívni, hogy ez utóbbi ne rögtönöztesék, minek, aligha kellemtel utóhangjai nem lettek volna. Hitelintézeti ügyöki szempontból, e megye még most csak egy kerületet képezend, az ajánlás az ügynökségre megtörtént. — Sütő János toborzási biztosunk jelenté, hogy az önkénytesek száma 191-re megy, ellátásuk végett a megyei pénztárt is igénybe kellett venni, visszatérési feltétele mellett. Az adománygyűjtés szép sikerrel foly, a miskolci takarékpénztár 1000 p frtot ad kölcsön a hazának kamat nélkül. Követválasztásai f. h. 19-én tartatnak, a jeltek közt vannak Eötvös és Szemere ministerek. Borsod szülöttei.

Zólyom ből. — Besztercebánya jun. 13-án. Egy szent hazafiúi kötelesség legédesb érzet-vel fogom a tollat, mint megválasztott tudósítója a ministeri hivatalos, Közölnyök, mint tudósítója azon organumnak, melly bizalmas értekezési kapcsolatot áll a kormány és a nemzet véleménye közi; melly tolmácsa és értelmezője a haza jövőjét fejtő és biztosító elveknek; tolmácsa a köz jót czélzó intézkedések és rendeleteknek; — igaz, — nem hízogó és nem ferditő tükre az ország áll poltának, s ellenörje és szigorú bírója a mulasztások, a vesztégeknek, a végrehajtási hanyagságnak, és a politiai bűnöknek; — érezve és megismerve, e hivatás szigorú és komoly-ságát, azon szilárd feltétellel kezdem kötelességem tel esítését, miké a történeti hitelesség legszoros korlátai közt mozogva nem áttalandom a nyilvánosság és közvélemény igazságos itelete alá bocsátani a pangsát, s megrögzött elöítéletet, s reá sőt a szégyen és közöny bélyegét, a veszélyes rányú rosz akarat homlokára. De valamint szent kötelességem leend a rosszal szemben, a közörszolás fulánkját; úgy a hivatalbani és hazafiúi serénység s erélyességnek méltányló esimerője leszek. Mert ha a fenytők, a rozsat javíthatja; az esimerés jötekönyan hat az erély szilárdítására.

Zólyom megyénkben a nemzetörség többnyire megalakult, s helyenkint lelkesen fog hozzá a hadi gyakorlatokhoz. Némelly helyeken kissé akadályt szolgált a nemzetéri hiteskü formája, melly a helységek jegyzői által mindenütt máskint, — belátásuk szerint — szerkesztetett; — s azért tán czélszerű volna egész hazában egy az illető ministerium által megállapított esküformát venni fel használatul.

Brezsóbánya városa, melly különben a zólyom megyei panslavismuskor fő cselekvési tere, — nemzetörséget magyar műszavakkal gyakorolja, — a megye középpontján, az intelligencia és civilizáció tanyáján Besztercebánya városában pedig nemetül commantirozók, a magyar nemzetört. — Wie räumt sich das zusammen! — Reméljük, hogy a fencsért példa nálunk is követésére találand, — s képesek leendünk magyarul is megérteni az „Indulj” szót.

Huzmányi Károly besztercei evang. lelkesz úr, kit a közvélemény a szláv propaganda tényezői közé — meglehet alaptalanul — sorozott, május 20-án egy jeles népszerű egyházi beszédet mondott töl nyelven, a földmivelő néphez a besztercei evang. egyházban s ezen beszéde tárgyúl, — a besztercei környéken lakó s ez egyházhöz tartozó nép közbajtására, — azon hálaadatoságot tüzé ki, — mellyel az urbér és a politiai kiskorúság méltóság alzó bilenseiből felszabadult nép, a királynak, — 18% évi törvényhozás testületének, s a magyar földes úri és nemesi osztálynak tartozik. a reá nézve olly kedvező s üdvös reformotért. — Ez egyházi besz d a nevezett lelkesz úr által nyomtatván, a megye elnökség által 300 példányban megvetetett és a nép közt, — az új változásokat helyesen felvilágosító értelmezéskint — kiosztott. Hatása csak jöteköny lehet, és a netalán tevétra csábítottakat kijózaníthatja. A mi azt illeti, mi egyebiránt békés polgárai vagyunk a hazának. — Örvendünk a nyugalmának, s bizalomteljesen nézünk jövök elébe. — Országgyűlési képviselőink jun. 20-án választatljuk.

Nyitra ből, 1848. jun. hó 14-kén. E megye kebelében a választók összeírásával megbízott küldö iségek folyton működnek, a n-pulci mult tudósításomban megemintett bizalmatlanság minden felvilágosítások mellett sem akar szünni, sőt találtat ak, kik már egyszer beerra magukat kitörultettek. A követségre, a mennyire előtérre tudták, következő jeltek léptek fel. Nyitrai választói kerületben Taróczi Kázmér, Szakállós János; vecsei kerületben Rudnyánszky János, Keresztúry József, Czizler Ambrus; érsekújváriában Markhot János galgóciban Fridetzyk Thimot, Zmertych Ferencz, Szidor Ferencz, verboiban Zelenay Gida, Ocskay Vendel; vághyhelviben Mednyánszky Gejza, ifjabb Tormay György; nagy-tapolcsányiban Bathányi Ferdinand; zsámbokréviben Glyczy Ágoston, Kozlik János, Zerdealyi Ince; privigyeiben Forgách Alajos, Simonyi Ernő; szakolczaiában Vayon Antal; szemceiben Zmertych Károly. Jösk nem vagyunk, de úgy látsz, a kiket kerületenkint elsőket irtunk nyerik el a szavazati többséget, meg 8 nap, és tudva lesz az eredmény.

A megyés püspök mult hó 22-ken kibocsátott latin felhívásában folyó hó 5-kere öszes papságát öszzehívta, s a tanácskozmány meg is tartatott, a mennyire a zárt ajtók mögöl a nyilvánosságra jött, többnyire anyagi érdekü indítványok hozattak fel, azóta catholicorum petitio cím alatt a hívek közt szörül szóra ideigtatott iver keringnek törvényjavaslat a katolika egyház viszonyai iránt. A törvényesen bevett minden vallás felekezeteire nézve különbség nélkül megállapított tökelyes egyenlőség s viszonyosság alapján a katolikusokat illettőleg rendeltük 1-ór minden a katolika egyház szabadságát törvényen túl korlátozó kormány rendeletek ezennel megszüntetnek; 2 zsinatok, s egyházi gyűlekezetek terhére nem akadályoztatik; 3 or saját iskolák alakítása, czélszerű rendezése s igazgatása iránt az egyeb vallásfelekezetelek nevelési ügyeire nézve is fenálló felsőbb felügyelés mellett szabadon intézkedhetnek; 4-er egyházi, iskolai, s más ajtatos alapítványait, azokat is ide értvén, mellyek eddig a királyi helytartó tanács alatt állottak, kivéve a magyar kir. egyetemet, egy csupán egyházi s világi katolikusokból álló bizottmány által önmaguk függetlenül kezelik. Ezeknek törvény általi biztosítását teljes tisztelettel kérjük alorítottak. — Következzenek az aláírások, mellyeket csak a parochiautasok tesznek minden megmondás nélkül; gondolkodót három tartja vissza: nem fog-e valláségenlőség úrygge alatt egyenetlenség magva elhímetni; 2-or, nincs kimondva nyíltan az eddig helytartó tanács felügyelés alatt nem volt, és milliókra menő alapítványaikról akarnak-e számolni, vagy tán valamennyit monopolisáló homályba borítani; — 3-szor a népevelés szent ügyéről, és az országnak nevelés feletti kizáró felügyelési jogáról mely hallgatás; a világiak szeretnek legalább ezen változásokot az aláírás iverken

A közsénd azóta nem háborítottat, csak Nyitra városában mutatkozának a zsidók elleni ingerültség feléledt új előjelei, mellyeket azonban magok az izraeliták idéznek elő, mert a mint öszantukból a külvárosba magokat visszavonták, most mintegy kihívogal csoportosan vagyonkulak visszakölnöznek, és pöfeszkedve a rögtönitölő polgármegoltalmával dicsekedeznek; tartani lehet kihágástul, miért a polgármeg-

ter a képviselő testületet holnapi egybeívta czélszerű intézkedés végett, bár sikerülne a közsénd további fenartása.

A köépponti egyedül tövévesenek el snerhető törvényszék ez évben augusztus hó 20-kán és nove. 27-ken közi meg bíraskodását, ha a törvény azokat ad líg má képm nem rendzi Csödöt: v. vszék legközelebb folyó hó 23. és 26-kán fog tartatni, mkor az e emének által félbeszakasztott perflyan régi madrébe visszalép; csödválasztmányok rendezésen minden hó három első napján.

Jövö levelemben az öszzeírások eredményéről, és az addig előadandó e-cménékröl

Prily István nevelő úr, a „Közöly” szerkesztéségenél Egres-káta lakosaitól követő pénzájnlókat tett le a haza szüksegeire: Bezerédy Sándor 3 frt 30 kr., Tanács János 2 frt Ruch Frigyes 5 frt, Thiering Lajos 1 frt, Vosznák László 2 frt, Pápi Lajos 2 frt, Cseri 10 frt, Czene István 1 frt, Gál 5 frt, Villiger Mihály 1 frt, Namet József 15 frt, Villiger Antal 6 frt, nagykáai czéh 20 frt, Kovács Mihály 15 frt, Gerber Mihály 1 frt, Engel Anlra 30 kr, Rigó Dani 1 frt, Bazsó Gábor 20 kr, Czako Gábor 5 frt, Farsang Ferencz 1 frt, Kóncecs András 40 kr, Stadler Pál és Jozsef 30 kr, Stadler Ános 20 kr, V. Czako András 2 frt, erczeg János 40 kr, Czira Jozsef 2 frt, Ferra Antal 40 kr, Kovács Ferencz 1 frt, Lengyel Jozsef 1 frt, Marton János 20 kr, Kosi István 20 kr, Agócs András 20 kr, Horvát János 40 kr, ifj Kis János 1 frt, Bundi Imre 5 frt, Juhász 1 frt, Emmel József 2 frt, Ember Imre 1 frt; öszvesen 118 frt 50 kr. ezü-tben. — Két évig id szakonkint a nád-krá kötelezék magokat. Keglevich Béla évnegyvedenköl 15 frt, Prily István évnegyvedenköl 25 frt ifj. Kovács Mihály évnegyvedenköl 1 frt, Bukovics Pál évnegyvedenköl 1 frt, öszvesen 32 frt ez. p. Az egész öszlet 150 frt. 50 kr. ezü-tben.

Auszt ia.

A „Wiener-Z.” szerint a ministeriumhoz jun 15-dikén Prágából a polgármestertől azon telegrafi tudósítás érkezett, mi zent a város reggeli 8 óratól fogva bombázatik s az elközelebbi közlekedés meg van szakasztva. A ministerium Mensdorff lovás tábornokhoz és Klezansky udv. tanácsoshoz már eseményleges parancsokat adott, s minden pillanatban várja a kiküldött biztosok jelentését és javai tait, kik felhatalmazva vannak, hogy a béke helyreállítására megkívántó rendszabályokat közvetlenül alkalmazásba vegyék.

A ministertanácshoz f. h. 16-dikán Innsbruckból azon hí érkezett, miszerint a felsége legközelebbi napokban visszinduland, s egyelőre egészsége erősítésére Ischlbe utazandik, hol azonban csak néhány napig fogván mulatni, Bécsbetérését annál biztosabban vá hatják.

A belügyministerium f. h. 16-dikán 10% órakor a Prágába küldött udv. bizottmánytól reggeli 8 órakor intézett telegrafi tudósítást kapott, mellynek tartalma következő: Windschgrätz hg elhatározta magát hivataláról lemondani. Mensdorff gróf veszi át a hadi kormányzást ideiglenesen. Békét remélhetni. Az ágyuzás megszüntetett. A katonai csapatok azon mértékben, a mint a torlaszok széthordatnak, benyomulnak.

A Bécsben hosszas ideig tartó zavarok híre után kétségkívül örvendetes tudomásul veszik olvasóink azon hírt, melly szerint a cs. s ap. kir. felsége Pillersdorff báró belminister, az ausztriai szabadsiműböl árnyéklat egyik főemberét, szoltá fel új ministerium alakítására, a következő legelsőbb kéziratú levelemben:

„Kedves báró Pillersdorff! Mitán ön előtt a körülmények ismeretesekek, mellyek eddig egy új ministerium alakítását akadályozták, megdondolásra kell önt felszólítanom, hogy milly károkkal volna a közgyőre nézve öszkötve, ha ön e pillanatban, olly rövid idővel az országgyűlést megnyitása előtt, a ministerium vezetését visszautasítai szándékozna.”

Minden esetre bizalommal várhatom ön hazafiságától és önnök az alkotmányos trón iránt előttem kitünte el ragaszkodását, hogy ez elhatározás pillanatban em fogja ön töten sikeres és buzgó szolgálati megtagadni, s ez okból elhívom önt, hogy előktele alatt egy ministeriumt alakítson, mellyet ön az előttünk fekvő nagyfőnökségu felelőtelérésére alkalmassnak ismer.

Innsbruck, jun. 12. 1848.

Ferdinand.

A „Wien. Z.” jun. 17-dikei száma szerint a fenebbi lezmegsibb felhívásra Pillersdorff teljes hazafiságos készséget kinyitkozat; egyzersmind a cs. s ap. kir. felséget kéri, hogy vékékpi nyilatkozatát, valljon képes le-z-e a felségének új ministeriumot ajánlani a felsége visszatéréig felfüggesztesse. s azon feltétel khez csak oltassa, miszerint előbb megnyugtatót nyerjen arról, valljon a népek bizalmára, mellyeknél a felsége magas törek éseinek organuma lenne számolhat-e; továbbá bizto-i hatja-e magát felvilágosodott férfiak körerehatásáról; végre szentelheti-e erejét bizosan az alkotmányos szabadságok kifejtésére s megerősítésére.

Lombardia.

A „Wien. Z.” jun. 15-dikei számában közölt magán levél szerint Vicezza elfoglalásának híre Trevisoba már 12-diken megérkezett, hol e felett a rémalet általános. Mindenki Velenczébe menekszik Az átadás Radecky tábornagy, és Duranlo tábornok nevében Albori Aezredes közt következő pontokból álló egyezkedés mellett történt. 1) a pápai hadsapatok Vicenzát minden hadi tisztelettel 1/2 12-ór hagyják el, s a legrovidebb úton a Po megé vonulnak; 2) három hónapig Ausztra ellen fegyvert nem fognak; 3) a vá os és vidéke lakosait feleletleher nem vonja, s irántok minden tekintetben a legjobb bánásmód fog gyakoroltatni.

A „Giornale del Lloyd Austriaco” jun. 12-ről jelenti, miszerint a Lloyd Imperatrice című gőzise az előtti nap délután ismét útnak indult, hogy utját a Levante felé folytassa. Azonban az olasz admirál azon megjegyzéssel küldte azt vissza, hogy ez nap reggel Triest oszromlásolási megkezdett. s ez iránt a nap folytán a nyilvános hírlátadás a kormány-zékhez e fog küldetni. Ez esti 7 órakor egy szóváltó által a hajóhadtol meg is hozatott, s a tengerparti kormányzóhához intézett levélbe volt zárva. Szerinte az ostromzár minden osztrák lobogója hajóra f. e. jun. 15-én, más lobogójuakra pedig jul. 15-én kezdődik.

A „Wien. Z.” szerint Welden báró tábornagy Coneglioból jun. 12-ről futár által beküldé a hadügyministeriumhoz a Hesz tábornagy által hozzá intézett legújabb híreket. Ezek szerint az osztrák hadsereg f. hó 10-én megszállta Vicenzát, belé 80 bombát vetetett, körüle minden magasságokat elfoglalt, és a pápai seregeket capitulatio útján, a Po vízéni visszavonulásra bírta. Radecky tábornagy jelen volt. és 12-én indulandott Veronába A második hadseregetest (10—12000 ember), d Aspre tábornagy kormányzata alatt, Vicenzában maradt. s egy dandárt a Schion által a Val Arsaba küld, a közlekedés fenartására. Welden továbbá jelenti hogy már 11-én helyre állította Bassano és Vicenza közti összeköttetését, s 12-én 8000 emberrel Treviso alá nyomult, hogy azt a Sile bal partján elzárja. míg a jobb parton az alsó Piavetöl látott hadiműködés, s a hegyek egészen birtokában vannak, s a Primolano és Bassano közti kis földternek teljes meghódítását hasonlókép 12-én kezdenék eszközölni. A priulai hídfőnél egy fahíd csinálásán dolgoztak.

Olaszország.

Roma, jun. 3. Ma déli 12 órakor nyitattak meg a kamrák. Altieri bíbornok tartá a pápa nevében a trónbeszédet, melly általános

Kitételek körül forgott 's' a kamrát felhitta, hogy a pénzügy és törvényhöz felől tanácskozzék.

A napolyi hivatalos lap máj. 29-dikéről oly szavakat mond, melyeknek valódi értelme ez: a lázadás a vidékeken növekszik, és különféle helyeken győztes. A napolyi hadseregben, mennyiben az korábban az egyházi status keleti részében állott, aggasztó hangulat uralkodik. Nagy része, Pepe parancsa ellen, ágyustul és mindenestül Napolyinak indult; 's azon helyeken, hol átnyomolni akart, p. o. Ravennában, ellenszélre talált, 's Bolognában, még jun. 1-sején is, véres összecsapás tört ki a napolyi sorkatonaság és a bolognaiak közt, mely azzal végződött, hogy a napolyiak a Po felé vonulni határozták el magukat. Az egyházi status nyugati részében Mamiani miniszteriuma munkálkodik; elhatározza (máj. 31), saját miniszter vezni ki a közjótékonyág vagyis a szegényebb néposztályok számára, 's Károly Albertnél Magyarországra követet küldetését sürgeti, hogy Magyarország és Olaszország közt barátságos összeköttetéseket eszközöljenek. Milanóban jun. 3-dikéig a máj. 29-diki összeesküvés miatt 173 egyén fogatott el.

Németország.

Frankfurt, jun. 9. A mai nevezetes ülésből még némely figyelemre méltó részleteket közlünk. Egyebek közt Raumer emelt szót, 's minden bízhatóság szerint jó forrásokból nagyon nevezetes felvilágosításokat adott azon alkudozások menetéről, melyek utóbbi hetekben Schleswig-Holstein miatt történtek. A béke előfeltételeit, ugymond, a következőket kívánta Dánia Londonban, hogy 1) a schleswig-holsteini hadsereg bocsáttassanak el, 2) az ideiglenes kormány oszlojk szét, és új lépjen helyébe, melynek összeállítására Németország és Dánia egyenlő befolyással legyenek. Ez ajánlatok német részről azonnal visszautaltattak. Erre Palmerston lord a következő ajánlatokat téve az alkudozások alapjául: 1) az ellenségeskedések megszüntetését, 2) a hadi foglyok és elfoglalt hajók szabadon bocsátását, 3) Jütlandból a németeknek, és Schleswigből a dánoknak kitakarodását. Ez után Poroszország következő ellenjavaslatokat tett; 1) nem csak a hadi, hanem általában minden foglyok szabadon bocsáttassanak. 2) adassanak ki a hajók minden hozzátartozókkal, 3) a hercegségeket a németek folyvást elfoglalva tartásák. Angliának erre következett tov hbi javaslati voltak. 1) Schleswignek Dániához kapcsolatása vonassék vissza, ismertessék el a hercegségek feloszthatlansága, 's benne az önálló trónörökösödési rend, 2) a közigazgatás, hajóhad, hadsereg, pénzügy választassanak el Dánia és Schleswig közt, 3) Schleswig vétekk fel a német szövetségbe, fenntartván az északi kerületekben a szavazás azon kérdés felől, Németországhoz akarnak-e tartozni vagy Dániához. Huszonnégy órára az e pontokat előadó angol jegyzeteknek Londonból utnak bocsátása után, egy orosz nyilatkozat jelentett meg, mely Dániára sokkal kedvezőbb hangzott, és ki-mondá, hogy ha a porosz hadseregek előbbre nyomulnak, az orosz követ Berlinből elutazandik, és a háboru megkezdetik. Még számos jeles szónoklati felszólalások után következett Waitz indítványának elfogadása, mint az mult számunkban foglaltatik.

Franciaország.

Páris, jun. 9-kén.

A' utóbbi választásoknál nagyobb részt a mérsékelt pártból

választattak képviselők, ugymint: Changarnier tábornok, Thiers, Moreau, Goudchaux, Baisel, Hugo Victor. — A' socialisták közül Le-roux Péter, és Proudhon választák meg. Ugy látszik, azon Páris, mely alig hat hét előtt azt kiáltá: le a communismussal! most azzal n. mi kísérletet tenni szándékozik.

A' neveknek ezen különös vegyülete a Journal de Débat s szerint onnan magyarázható, hogy a választóknak mint egy fele a szavazásban részt nem vett, 's ez által azon pártoknak, melyek különben kisebbségben voltak, szabad tér engedtetett.

Hozzá kell tenni, hogy ezen apró pártok tökélyesen rendezve vannak, mit a szavazás eredménye is bizonyít. Mintegy 60—70 ezer ember egy értelemmel a legutóbbi véleményü jövelőkre szavazott. A' mérsékelt szavazatai ellenben nagyon nagy számú jelöltek közt oszlottak meg. Kivételkép áll Caussidire. Ugy látszik, mindenki azt hte hogy az egytör rendőrprefetre számíthat 's azért rá szavazott. Caussidire jelenleg a' nap híse Párisban, 's különös dolog, — az ő megválasztása az egyetlen, melynek párt színezete nincs. Illyen a' fradalmak sorsa; hat héttel ezelőtt a' párisi képviselők névsorán legelől Lamartine állt 259,000 szavazattal; ma 147,000 szavazattal Caussidire pótoja helyét.

Mások azt vélik, hogy némely választások kevesebb egyszerű okokból magyarázhatók. Titkos ármányoktól legitimitást 's bonapartisták ös-zseksűjéről beszélnek, 's az is híres elék, hogy Joinville herceg Párisban elfogatott. Ezen híreknek azonban nem lehet hitelt adni. Ha van valami a' dologban, minden esetre csak azoknak baj, kik összeesküdnék. Franciaországban jelenleg csak két párt létezik, a' rend, 's az anarchia pártja. E' két párt egyi éhez két határozottan, nyilvánosan csatlakozni. A' ki most ármánykodik, vagy ös-zseksűzik, öngyengeséget áruja el. Egyetlen egy ös-zseksűvés van, mely a' rendszeret emberhez méltó tudnillik összetartani, 's feláldozni magát a' társadalmi elvek védelmére.

Egy azon számíthatatlan apró lapok közül, miktől Páris szinte pezsg, néhány sort közöl, mely kellemetlen benyomást okozott a' fővárosban. Mult május 15-kén azon 12 zangók, kik a' nemzetgyűlésre betörték, 's a' szöszeket elfoglalták, a' gazd-gokra 1 millió frknyit adó kivétést határoztak. Ezen szép eszme valóságosá tüzte ki czélul magának a' fenirtett lap, 's e' végül közli a' gazdagok névsorát, 's azoknak állítólagos vagyonát. A' legnevezetesebb bankárokon, 's a' jegyzők 's váltó-üzeték társulatán közli meg, melyeknek tőkái szerinte 2 millió 462 millió frankra rúgnak! Másnap a' birtokosokra kerül a' sor. A' gazd-gokat nem csak azzal vádolja, hogy gazdagok; hanem ezenkívül idegenek-, zsidok- pitechadistáknak bélyegzi őket.

Az érintett állításokat a' Journal des Débat s nevése-geseknek tartja. Senki sem fogja elhinni, ugymond, hogy találkozzék Franciaországban egyes ember ki 600 milliónyi vagyonnal birna, 's hogy a' jegyzők társulatának vagyona 160 millióval érne fel Van azonban ezen nevésegek meséknek egy komoly oldala, azon gyűlöletes és vétekk szándok tudnillik, melyb lerednek 's mely folytonosan növekedő veszályt fenyegeti a' társadalmi rendet 's a' tulajdonjogot. Végső 's egyedüli biztosíték ezen közeledő súlyos veszély ellen a' munkások ép gondolkodásában 's jó indulásban fekszik.

A' hadügyminis-ter jelenté a' nemzetgyűlésnek, hogy törvényjavaslatot készít az ujoncszedésről, mely szerint a' helyettesítés eltörlötték, és az igen rövid ideig tartandó hadiszlógalat általánossá tétetik.

Több indítvány tétett az oszlas általi szavazás módosítása végett, minthogy ezen szavazás mód felette sok idővesztésbe kerül. Páris, jun. 10-dikén.

A' nemzetgyűlés mai napon egy hosszú unalmas ülést végzett be, melyet a' kérelmezésekről tudósítások töltöttek ki. A' murkának vége volt; mindenkit ellenállhatlan lankadság fogott el; a' karzaton csak itt ott volt látható néhány néző, kit kötelességerzete tartott vissza a' nyomasztó légben, midőn egyszerre rettentő, 's a' republi-que kiáltás hangzott minden torokból. Honnan eredt ezen ösztönserü váratlan kitérés?

Hee-keren képviselő a' szöszökről ezt mondá: „Troyes-ből érkezett levelek arról tudósítanak, miszerint azon pillanatban, midőn egy sorozat a' városba indult, a' nemzetörség annak fogadása végett elébe ment. A' nemzetörség, éljen a' köztársaság! kiáltással üdvözöl a' katonákat, kik erre „éljen Napoleon Lajos! sal választottak.

Általános megindulás közepett Cavaigna tábornok hadügyminis-ter lépett a' szöszékre. Azt mondá, mikép a' kormánynak semmi hasonló tényről nincs tudomása, 's legnagyobb erélyességgel így folytató:

„Távol legyen tőlem, hogy polgártársaim egyikét illy rémitő váddal terhelni akarám. Hinnem kell, hinni akarom, sőt hiszem, miszerint az, ki imint itt megnevezetett, ártatlan. Hiszem azonban azt is, hogy a' nemzetgyűlés összes tagjainak érzetét fejezem ki, midőn köz-utaltnak adom át, akarki legyen az, ki szentségtörő kezeit a' köztar-saság szabadsága után kinyújtani merné.”

Itt a' tábornok beszéde megszakasztott, a' nemzetgyűlés va-lamennyi tagjai felálltak, 's lelkesülten hangoztatták: „éljen a' köz-társaság.”

A' szónok így végzé: „A' történetírás nagyobb dicsőséget, be-csületet tart fel annak számára, ki minden tohetségét a' haza szolgál-tására szenteli, mint a' ki egy dicsőségess névvel nagyraavagyó czéljai kivételre visszaél.” Erre a' lelkesült felkiáltások ismételtettek.

A' nemzetgyűlésnek ezen rendkívüli felindulása eléggé magyarázható azon tényből, mely a' kedélyeket alapos nyugtalansággal tölté el. Azon kiáltások ellen tudnillik, mik némely választásoknál hang-zottak, ünnepélyes óvás tétettek. Ha azon tömeg, mely a' kamra be-járásait reggel elfoglala, egész estig azon helyen maradt, mely neki kimutatva lenni látszott: hallania kellett a' felkiáltásokat, mik a' gyű-lés minden padairól hangoztak, 's azok, kik magok osztelen álom-ka-ban ringatták, megérthették a' nemzet akaratát.

Kalendia.

Egész Lahore, az angol iparnak ez aranybányája, lázadásban van. A' párisi februári forradalom kitérésének és győzelmének híre leir-hatlan örömet gerjesztett, 's az egész hont fellázasztotta az angolok ellen. A' brit helytartóság roppant készüléket tesz a' forradalom el-nyomására.

HIVATALOS HIRDETESEK.

Igazságyi hirdetések. Időző végzés.

1785. Férjett ritbergi helyét hitvallás lakos Varga Sándort hűlenül elhagyó, kötőjaitai származása 's színte helyét vallásu Konya Lidia nőnek, Temes-megye törvényeske előtt házassági való perben leendő megjelenésre határidő f. 1848. évi auguszt 21. szeptember 21. és november 13. tüzetvén ki, ezennel kihirdetettik.

1786. Szogyényi András helyét vallásu ritbergi lakos nejének, azon vallásu Bees-keri Lidának, Temesmegye törvényeske előtt házassági valóperben leendő megjelenésére f. 1848. évi auguszt 21. szeptember 21. és november 13. tüzetvé ki határidőül, ugyanaz ezennel kihirdetettik.

Csődök.

2363. Keszthely város jelenti, hogy kebelbi izraelita lakos Neuman Herman hitelzőnek összejövetela 's évi jul us hó 3- k napjára tüzetvén ki, ideiglenes tőmegmondóká ferency János, pergyelővé pedig Taky Antal h. u. yvéd nevezetett ki; egyamz kuzhrré tét tik: azzal: ho y az ill-tó hit-l-zók ak-koron emittett városi nécsa elő l-tóvet-léseiket bejelenték, különben nem fogván azok figyelembe vétetni. Kelt Budán, június 10-én 1848.

1774. Szatárnémetváros felirása szerint Zvickl János és neje Reiss Adol-fine füzegkereskedő hitelzőnek össze övetelére f. évi augusztus hó 2-dik nap a tüzetvén ki, ideiglenes tőmegmondóknak koos La os vaskereskedő, per-gyelye önek p-dig Cséke I.ál h. ügyvéd nevezetett, — ugyan-z közhírré tét-ték azzal: hogy az illető hitelzők akkoron a' fen kitett város csődtörvény-széke előtt l-tóvet-léseikkel megjeleneni ne mulasszák, különben azok ü-gyelembe nem fognak vétetni.

1745. Temesváros jelentése szerint Dekall József, helybeli bádogos mes-ter hitelzőnek össze övetelére f. évi julius 5. 6. és 7-dik napjai tüzetvén ki, ideiglenes tőmegmondóká Szigmond János, pergyelővé pedig Petrovics Pál t. algyész rendelték: ugyanaz közhírré tétetik azzal: ho y az ill-tó hitel-zék akkoron követeléseikkel a' nevezett városi csődtörvényeske előtt me-j-lenjenek, egyéliknt nem fogván azok figyelembe vétetni.

1587. Pósonmegye jelentése szerint, törvényeske által Buz'nkay Ignác, vót főbíró ellen csőd rendeltetvén, 's megjelenési hatánapul f. é. szent-álmály hó 1-ső napja tüzetvén ki, ideiglenes tőmegmondóknak pedig esk-tó Homoy János, pergyelő ek tiszti közgyéssz Petöcz Sámron nevezetvén, ugyanez azzal tétetik közhírré: hogy az illető hitelzők követeléseiket az em-lített hatánapon jelentsek be, különben nem fogván azok tekintetbe vé-tethetni.

1775. Szegedváros felterjesztése szerint Deuts Gáspár és Deuts Izrael kebel-beli kereskedő hitelzői összejövetelének hatánapján f. évi julus hó 25-ik napja tüzetvén ki, ideiglenes tőmegmondóká Zseravicz János, pergyelővé pedig Mihály József tiszti ügyész nevezettek, ugyan ez közhírré tétetik azzal: hogy az illető hitelzők követeléseiket akkoron az érintett városnál beadják, különben nem fogván azok figyelembe vétetni.

1617. Pozsonváros felirása szerint helybeli izraelita kereskedő Trebics Bor-nát hi el zinek össze övetelére olyó évi szeptember hó 11-ik napja tüzetvén ki, ideiglenes tőmegmondóká Moko Ferencz táncsnok, pergyelővé pedig Schaezel Endre t. algyész rendelték, ugyan ez közhírré tétetik azzal: hogy az ille-tő hitelzők követeléseikkel akkoron a' nevezett város csődtör-vényeske előtt megjelenjenek, másként azok nem fogván figyelembe vé-tetni.

2247. Pékesmegye jelenti, miszerint füzeggyarmati lakos Szombati Ist-ván és neje Mohár Anna hitelzőnek összejövetela f. évi augusztus 2-ik napjára tüzetvén ki, ideiglenes tőmegmondókul Sipos Sándor megyei es-küdt, perogndokul Hollman Károly tiszti ügyész rendeltettek, ugyan ez közhírré tétetik azzal: hogy az illető hitelzők akkoron követeléseiket a' nevezett megye csődtörvényeske előtt bejelentsek, későbben nem fogván azok figyelembe vé etni. Kelt Budán, junus 15-én 1818.

Megsemmítések.

1598. Pestmegye felterjesztése szerint, néhai Márton Károly özvegyéi szü-letett Lipics Magdolnát kereskedő, Beetrvás Jánost szenedőleg illető 1824.

évi május 27-én kiadott, azon évi jun us 10-dikén letáblázott 's kifizetett, de el évedt 4. 80 v. flos kötelezvény. Használó, éhai Márton Károly öz-vegyéi született Li cis Magdolnát kereskedő, Tallian Istvánt szenedőleg illető következő 4. rendbeli:

1-ör 18.3. évi aug. 25-én kiadott, 18.5 évi majus 16-án betáblá-zott 1150 v. flos. 2-ör 18.2. évi october 18-án kiadott, 18.5 évi majus 16-án be-ál-lázott 2250 v. flos. 3-ör 1822. évi julius 1-ső nap án kiadott, 1825 évi máj. 16-án be-táblázott 3.300 v. flos. 4-er 1822. évi márt. 30-kán kiadott, 1825-ik évi máj. 16-án betáb-lázott 2000 v. flos kifizetett, de el évedt kötelezvények irán: nevalán jogukat tartók, köve elérik bejelentésér: olyó évi máj. hó 3-tól számitott egy évi 's egy napi határidő tüzetvén ki, egyéliknt azoknak kitáblázatása 's megsemmítése fogván elrendelteteni.

1469. Arad megye felirása szerint Betlehem testvérek aradi könyvkereske-dőket szenedőleg, Mikó J. szent kereskedőleg 1832. évi oct. hó 23-án kelt, 's a' hi élező sa at elismerése szerint már 1810. évben kifizetett 800 v. flos váltó megsemmisít é-re, minnt azt li élező visszaadni, az e' véget-tett törvényes lépések után li magán halogatást, e. sz. ut-Jakab hó -tól számitandó egy évi és egy napi határidő olyó móddal tétetik közhírré, hogy azon val öhoz jogukat tartók magokat addig jelentsek, különben annak megsemmítése fogván bekövetkezni.

1487. Aradmegye felirása szerint Salamon Istvánt 's hitvesét Török Józsefit szenedőleg, özzy A. tait 's hitvesét Róbinyi Rozáliát kereskedő, 's ezek jogon mint engedély yeket S. emicor testvéreké illető 1831. évi novem-ber 15-kén kelt 's betáblázott 's kifizetett, de ki táblázás előt elté ebt 9-00 v. flos szölvé, 's egy-ző irat irán net l n ogukat tartók, követ-lés ik bejelentésére 18.9. évi máj. hó 3-ik napj tól számitott egy évi és e y nap határidő tüzetik ki, másként annak kitáblázatása 's megsemmítése fogván elrendeltetni.

1488. Fehérmegye felirása folytán Matyók Jánost és hitvesét Tar-ky Zsuzsannát gardon talos kat szenedőleg, a' szekerfehérvári vakarképe z-árt kereskedő illető 1847. évi máj. 14-én kelt 's a' tókarékpé z-árti igaz-gatóságnak elismerése szeri t már kifizetett ki táblázás előtt ebt évedt, 1200 p. os zalo os szerződés u. y. zazon vakarké p-ntárt igazgatóság folyam-dása következ ében megsemmisítetnek kijelölték, 's ugyan ez közhírré tétet k.

1489. Pestváros felterjesztése nyomán néhai Tettiger M. L. által éhai Bachrach született Telin er Reza részére 1822. évi u. hó 4-ik nap án kibocsátott 's tisz ti elárás y man kifizetettnek behizonyott, de eltévedt 4000 v. flos váltóának megsemmítése fo yó évi sz-Jakab hó 1-ől számitandó egy évi és egy napi határidő olyó móddal tétetik közhírré: ho y azon val öhoz jogukat tartók addig magokat jelen sek különben annak megsemmisítése fogván bekövetkezni.

1497. Törötmegye felterjesztése fo yán néhai Gregus Tamás szenedőleg Nonner klárát kereskedő, illető 1832. évi jul. 10 ik nap án kelt 's azon év és hó 20-án betáblázott, már kifizetett, de ki táblázás e ő t elvévedt 6000 p. flos szölvé eöz ény és egy-zersmind öállási oklevél irá t ne-talán jogukat tartók követelése k bejelentésére 18-8-ik évi un. hó 3-ik napj tól számitott egy évi 's egy napi határidő tüzetik ki, máskint annak kitáblázatása 's megsemmítése fogván elrendeltetni.

2219. Krassómegye elő erjesztése szerint, lugosi iskolatanító Bergman An-tal szenedőleg, fradler káolyt követelőleg illető 1824. évi máj us 10-én kiadott 's 1826. évi jun us 2án betáblázott 2.50 v. flos —; ismé u. yau-azt szenedőleg, Sant Venet tőme, ét p-dig kereskedő ille d, 1825. évi de-cember 5-én kelt 's azon évi december 29-én betáblázott 369 v. flos 43% kr. már kifizetett, de ki táblázás előtt elvévedt, de redbeli kötelezvény iránt netalán jogukat tartók, leh-tő igy-nyek behizonyítására 1849-ki jun us hó 17-ik nap igit ter edő határidő tüzetik ki, egyéliknt mind két kötelezvé y-nek kitáblázatása 's megsemmítése fogván bekövetkezendik. Kelt Budán, június 19-én 1848.

Névváltoztatások.

3419. Krupecz Imre, Vilmos és Károly testvérek vezeték-nevének Darai-ra változtatása megegendtetvén, ezennel országszerte kihirdette ik.

2492. Hammerschmidt Pál nagybányai bányászati kinstári helyettes ügyé-s, 's János, József, Károly és Ferd n á d testvérei vezetéknevének Hámosi-ra átváltoztatása megegendtetvén, ezennel országszerte kihirdetettik.

Köröztetések.

3101. Ismeretlen tartózkodásu ifjabb Strahia Pál megjelenésére 's a' csak-tornyai uradalom pénztárában levő örökségének felvételére f. é. december 3-ik napja Zala vmegye által tüzetvén ki határidőül, ugyanazon emittett ki-hirdetettik.

2926. Temesmegye Labasincz helységében talált 3 bitang csikónak 's er-metes leírása körözt tik. Az 1-ső csikó fekete szőrvű, két éves, b'lyeg'elen csődtör; — a' 2-ik egy pejszőrvű, két éves, bélyegtelen kanca; — a' 3-ik ez u öbbihoz hasonló kanca.

2908. Temesmegye Sistarovecz helységében talált bí'angló leírása kö-röztet k. Ez-n lő 8 esztendő, fekete szőrvű, ismeretlen bélyegű, kanca, mintegy 120 váltó forintot érhet.

1320. Budaváros felirása szerint Böhm Katalin részére 843 v. ft. kamatok és perköltségek erejeiz, Cziegler Józsefné született Knótz Anna alperes ellen, kinek tartózkodási helye nem tudatik f. évi augusztus hó 1-ső napjára itele-ig leg kitüzött végrehaj ási hatánapnak országszerte köröztetése elrendeltet-ésé kérvén, ugyanaz ezennel közhírré tétetik.

Csődszüntetés.

2246. Pestmegye felirása szerint néhai Guth Herman tápio-szolei la-kos tömege ellen folyamathban volt csődder, a' hitelzőknek Guth Her-mannól által lett barátságos kielégítése után, nevezett megye csődtör-vényeske által illetőleg megszüntetett; ugyanaz kebszerte közhírré tét-etik. Kelt Budán, június 15-én 1818.

Árverési hirdetmény.

A' d'ós-yöri uradal m részéről közhírré tétetik: miszerint f. é. julius 17-én a' miskolczi serház, 's abban gyakorlandó bor- és sermérés, nem kö-lonten a' d'is yöri kisebb korce máltatások gyakorlata f. é. november 1-ső napjától számitandó 6 és ille öteg 3 évre haszonbérbe foz adatik, a' miskol-czi főtiszti lakban reggeli 9 órakor tartandó árverésben csupán a' bánat-pénz-z-l és sz késés b ztosítékkal ellátottak fognak részeshelhetni. — Dió-s-györ, június hó 3-án 1818.

Hirdetmény

Melly szerint az unghvári álladalmi javak részéről közhírré tété-tik, hogy folyó év julius 25-én Unghvár mezővárosában az ottani ura-dalmi főnökség szobájában tartandó nyilvános árverés után színte folyó év november 1-ső napjától számitandó három érvam egy mást követő évekre követ-kezendő királyi javak lesznek kihaszonbérleendő, u. m.:

- 1-ször Unghvár városában létező malom, serház és pálinkaház együtt véve. 2-ször Ugyanazon mezővárosban a' gubakalló, továbbá 3-ször A' czigányóczy korcsmá. 4-szer Ugyanazon nevű fűrőd. 5-ször A' pallói. 6-ször Petrőczy. 7-szer Radványzi. 8-ször Domasina. 9-szer Lubuyai korcsmák, nem különben 10-szer A Nagy Berezna mezővárosában gyakorlandó vásári jog. 11-szer Az ottani malom. 12-szer A' szolgai korcsmá és 13-ször Vulsinkai korcsmá.

Melly haszonvételek kibérlésére az abban részt venni kívánók a' ki-kiáltandó summának száztól 10-ed részét teendő hatánapján és egy évi haszonbért megütő kézpénzbeli, vagy más egyéb a' haszonbér értéke-vel kétszeresen felérő eléggéses biztosítékkal felkészülve a' kitüzött nap-ra és helyre ezennel meghivatnak.